

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatae, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, 1649

§. 8. In te. Seueriùs tuas Deus castigat iniurias, quàm proprias: hoc ex cane discito Antiocheno.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-52962](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-52962)

non te persequer, qui tuam in caelu habes sedem.
 Quid me persequeris? Proprias facit sibi Ecclesia
 passiones, Saul, Saule, quid me persequeris? videt
 quod persecutio Ecclesie Christo adscribitur, qui
 Ecclesie caput est, &c.

Quinimo eadem de causa Christo D. Paulus
 attribuit poenas, labores, persecutiones, & aduer-
 sitates, quibus fideles infestabantur. Hoc quip-
 pe (inquit) significare voluit, dum ait: *Adimpleo*
ea qua desunt passionum Christi. Num ergo de-
 fuit in aliquo Christus inum aliquid eorum non
 passus est, quae pati Christum in nostram o-
 portebat redemptionem? Christus (respondet)
 duo debebat pati genera poenarum & persecu-
 tionum, quae tam in propria persona, & illas om-
 nes adimpleuit: *Consummabuntur omnia qua scri-
 pta sunt per prophetas de filio hominis.* Attende
 verba haec: *De filio hominis.* Alias eum pati con-
 ueniebat in corpore suo mystico, scilicet fide-
 libus, eorumque etenim quisque multas perferre
 debet aduersitates, multas persecutiones: *Omnes*
*qui volunt pte vivere in Christo Iesu, persecutio-
 nem patientur.* Illa dicuntur persecutiones poe-
 naeque saluatoris: eo quod illas tam sibi pro-
 prias arrogat, ac si propriae fuissent. Et si dolo-
 rem sentire ex vestris poss. v. ipe doloribus, ve-
 stis que affligi calamitatibus, ipse acerbius mul-
 to illis, quam vos, affligeretur. Et indubitatum
 est, quod iniurias tibi illatas, magis sibi pro-
 prias, quam tu ipse assumat. Adde quod ex his
 (inquit) Apostolus illam adeo communem eli-
 cit sententiam: *Peccantes in fratres, in Christum*
peccatis. Et quid hoc miramur (inquit) Div.
 Chryostom. & D. August. quod hoc agat, qui
 tam exacte capitis fungitur officio. Per forum
 obambulas, ac cedit alter, contem tibi pedem, &
 vulnus insigit. Ilico ad offensam prodit caput
 & quatit, cur mihi pecem ateris? O caput,
 nullus te ca car sed pedem, qui a te distat
 quam longissime, & in altera corporis parte
 extrema, tibi que opposita. Respondet caput.
 Quid aduersus meum agitur? pedem, contra
 me agit, & hoc tam meum esse iacio, vt ob-
 nam procedam, illum contingendo. Hoc Re-
 demptor agit, dum Saulus calcare, & suos in-
 tendit ped. s. percutere, Apostolos scilicet &
 de e pulis suos, in quibus, & per quos totum
 mundum perambulabat.

§. 8. In te. Seueritas tuas Deus castigat inu-
 rias, quam proprias: hoc ex cane discito An-
 tiocheno.

Nondum adhuc satis hoc ad amissum per-
 pendimus. Euluc, monet D. Chryostom. *Item in*
Sacras litteras, ac iuuenies, quod Deus in Gen.
 tibi iniectas grauius se ferre ostendat iniurias,
 quam illas quae directe suam offendunt ma-
 iestatem, cum sint illae grauiores, & ferius ac se-
 uerius multo illas punit. Rem atende in can
 (inquit) etenim cogitatione Deum incipit of-
 fendere de illo querulosus: quod acceptor esset
 perfoarum, cum gratum haberet fratri, non
 suum, sacrificium. Hinc quoque morale conu-
 Deum odium concipit vt diaboli si ius. Quid
 agit Deus? Apparet illi, placide alloquitur, com-
 mic blanditur, sed ad famora. Adesto, chati-
 me cur mihi, precor, indignaris? Num ignotas,
 quod si mihi seruieris, ego tibi mercedem ex
 gro perfoliam, & si mei causa hoc feceris, quod
 Abel frater tuus, te vt fratrem tuum amalo fr-
 uentius? Hanc pelle cogitationem, hoc depre-
 odium, & sordera in ngamus amicitia. Hoc ter-
 bis illis (inquit) in nunt. ex Ieclione Septuagint.
 ta: *Cur tristis es? Peccasti? Quiesce.* At peruenit
 adeo fuit Cain, vt ex odio in Deum, in fratres Deo
 odium tam mortale exarsit vt eum trucidare
 propostuit & trucidauit. Qui agit Deus? Ap-
 parer illi totus furor frendens. vt eorum ex-
 petit ab eo rationem: *Vos est Abel frater tuus?*
 Quid illi rerum accidit? Quid ego hoc noue-
 rim Domue? O profitor, o fratris inimice ne-
 quissime: *Vox sanguinis fratris tui clamat ad me*
de terra. Maledictus eris super terram &c. Vagus
 & profugus eris. Num tanta Domine, quia pec-
 cauit in fratrem, poena multatur? Nemo gra-
 uiori longe te nebulo hic iniuria laceratum, re-
 ipsam execratus? quomodo tuue adeo pacificus
 ac benignus, & nunc ob patra um in fratrem
 seclis adeo seuerus incandescis? Hic discas (in-
 quit D. Chryostomus) qua ratione capiat Deus
 in te commissa grauamina.

Idem perpende. monet, in celeberrima illa pa-
 rabola quam Christus proposuit de rege illo,
 qui voluit rationem ponere cum seruis tui de
 donis a se illis distribuis. Qui primus prodijt
 codicem accepti & expensis productus, & em-
 millium talentum debitor inuenitur: & condemp-
 netur itaque, vt venditis bonis omnibus, viote,
 filijs, ac ipsomet pro tanti debiti satis factus
 redder

redderet, quod se debere cognoscebat: his pres-
sus angustis, Domini pedibus aduolutus eius
exorat misericordiam; & vincto Domine misere-
re mei patientiam habe in me: parum erat Do-
mino, peccata indulgere patientiā, insuper & to-
tius debiti licet immensi, concessit liberaliter re-
missionem. A Domino digestus seuerus in con-
serui surrexit, suffocat eum, & ob centum de-
nariorum debitū, in vincula coniecit. Citat hoc
coram se Dominus, & verbis increpat amariori-
bus: Serue nequam, omne debitū dimisi tibi. Exte-
mo punit rigore, concessam debiti totius seuo-
cat indulgentiā, in carcere mandat sempiternū.
Donec redderet vniuersum debitum, nec vitra pre-
ces: lachrimas singulus admittit inexorabilis.
Quid his Domine nobis significas? Dei erga nos
misericordiam, offensas enim in te commissas,
quantumlibet graues ad vnum verbum remittit
omnes, si corde requiritur, atamen, quas alius in
te committit multo castigat rigorosius: Magna
& ineffabilis misericordia Dei. Cum in se quidem
peccatum est, ad nudas tantum preces totum remis-
sit. Cum autem in conspectu videt crudelem,
& inhumanum, suam reuocari liberalitatem non
ferri illi reipso quod non iam illum, quam se of-
fendisset.

Hic materiam conformiter alia quoque plura
trinitate D. Chryso. s. Scripturæ loca, quæ no-
stris tractatibus explicauimus. Porro ne hoc in-
consideratum transeamus quod Apostolus ait: Si
quis frater uxorem habuerit infidelem, & hac con-
sensit habitare cum illo, non dimittat illam. Et si
qua mulier habet virum infidelem, & hic consen-
sit habitare cum illa, non dimittat virum. Hic
igitur D. Pa. doctrinæ adherens, mentis oculos
in illud coniecit quod Redemptor noster per D.
Math. prædicat: Qui dimiserit uxorem suam excep-
ta fornicationis causa, facit eam mœcham. Adest D.
Chryso. hoc examinans atque: Quam excellēs
misericordia etiam si infidelis fuerit, vel pagana, re-
tinet, si autem in te peccauerit, & fœderis obliuif-
citur, quam repelle. Quis hoc Domine, capiat, quæ-
rit D. Chryso. num forsitan directè contra tuam
non pugnat maiestatem crimen infidelitatis? Ad-
dulerij peccatum, non tibi Domine, sed marito
arguitur iniurium. Cur igitur Domine, status,
infidelitas dissimuletur, & vxori maritus conui-
uat infideli, nec libellū det ei repudij, tamen a-
dulerium permitti neuiquam permittis? Ratio
est quam habemus præ manibus, nimirum quod
Deus animo toleret iniquiori sceleris in nostrū
commissa dedecus, eaque punit atrocius, quam
quæ in nominis sui non minimam patiantur

ignominiam. Num ergo arbitratris (percutiant
D. Chryso. Iquod ad illa, Dei gratia præstanda
tenearis, quæ Deus ipse in tui facti defensionē
studemus par Domino rependere, & referre. Mo-
do, cum patet sit, non te excitas, vt eius indole-
tas opprobriis, saltē cū videas, quam ob tua do-
leat impatienter, & ostendat te grauis irritatū
quos supplicium in iis quæ in tui vergunt ig-
nominiam. At nostra est hæc calamitas (inquit
D. Chryso.) quod nedum non iniquius tole-
mus peccata, quibus Deus irritatur, quam ea qui-
bus nos offendimus, quiritimo, & hæc quantum-
uis parua, medullitus acrius dolemus, eorumque
studemus reparationi: quæ verò Dei tangunt
offensam, quantumlibet graua, negligimus,
imò vertimus in prouerbium, vulgūque para-
bolam: Nescio qui sit (audite D. Chryso.) nam omnia
peccata, quæ ad Deum pertinent, inulta sumus, sicut
quis autem paruum in nos peccauerit, eius sumus
grames vltoras, & accusatores. Vt veritatem dicā,
si Deus noster foret hostis capitalis, non illum
peius habemus. Hoc Datus in suis præcæ-
tis prætererat attentis inimicis, quod dum vi-
derent, aliquē moliri in eius infamiam aliquid,
quod grauius vlcerabatur sibi cordebat, eum-
que naso suspendebant. Ita lamentabatur: Inimi-
ci mei, dum commouentur pedes mei, super me mag-
na locuti sunt. Quid minus agis cum Deo, videns
etenim peccata quibus eius offenditur dignitas,
rides, iocaris, & de illis colloqui, est palato tuo
periculandum?

Hoc erat, quod dicebamus atrociter forte D.
Paul. contra Corinthios: quod videntes hominē
impurum, ganeonem, cachinnabantur, vertebant-
que in parabolam. Fierine posse crediderim, ob
illa cachinnos effundas? Est ne possibile, quod
cor tibi non ditumpatur, dissuaturque per ocu-
los, dum tam enormes cetnis offensas, & infamias,
quæ patri tuo indecenter inferuntur? Vos
inflati estis, & non magis luctum habuistis? Ad ista
oculos obtestatur (a) D. Ambr. & in eum sine ex-
pendit, quod bruta in suorum faciant defensio-
nem dominorū, & quod canis molossus agit: (a) Tom-
dum suum cernit ab aliquo offendi Dominum, el cielo
factum narrat mirabile quod Antiochiæ conti-
git. Ad vesperam vit quādam plateam ciuitatis manus
pertransibat comite cane suo solitariam, ex an-
gulo inexpectatus profilit latro, qui vt eum li-
berius expilaret, occidit, nemine t anti sceleris D
censcio, Chlamydem exiit ei & vestem, mor-
tuum nudumque prostratum in platea deserens, p
abit. Canis autem Domini sui cadaveri adhæsit
immutus, tota nocte gemitus, ac inauditos
edens

D. Chr.

Pf. 37. 17.

10

X.

Ca

Dis

robatur.

Hieron. Baptiff. de Lanuza Tom. II.

edens vlulatus. Illucescente die, illac dum quispiam pertransit, corpus vidit occisi, ad cuius subitios clamores, accurrerunt multi, licet autem cadauer eernerent defuncti, magis arant in carnem mirabantur, ob non vulgares gemitus ac quos edebat vlulatus, vt nec ad momentum a ea saeuere discederet. Homicida vero, vt eandem dissimularet adfuit & ipse cum aliis; hominis triste deplorans infortunium facinus familiare, loquitur D. Ambrosius talibus, vt omnem a se facinoris auertant suspicio: em. canis, qui hadenus prostriatus iacuerat queri abundus, mox vt inter alios Domini sui vidit homicidam, vt leo efferbuit illi in insolitis latratibus impetendo: *Canis siquestratio paulisper questu dolens, arma vltionis assumpsit*, in eumque toto irruens furore, dentibus apprehendit, & caput deuinens, vlulatus dabat horribiles: Turbantur prater ordinem homicida, cumque omnes notarent, quod in eum canis non moueretur, ob flagra ab eo recepta, a iustis satellitibus capitur, in vincula retrahitur, scelus ue co. fuerit. Mirabile factu (exclamat D. Ambrosius) talis in animali prout doloris sensus, vt iam eum suum non possit tuum dominium, nec scelus iam committum auertere, seuus proliha sanguinis vltor, vt propriam, Domino tamen irrogatam, sibi arrogans officiam.

Aduertit D. Ambrosius, si calem canis seruauit Domino fidem, qui panis illi fragmentum adiecit, cum canis esset, quid hominum comenit facere, & quam debet seruare fidem illi, qui sibi tribuit esse, vitam, & ipse est, qui eius gratia suam proindit vitam liberalis. *Quat nos dignum*

D. AMBR. Lib. 6. *Herem. c. 4. Tom. 1.* *nostrum referimus creatori, cuius cibo vescimur, & dissimulamus iniurias, & sepe inimici Dei, eos quos a Deo accepimus, epulas & cibum.* O sanctissimum Paulum, quam tristis ingeniscit, quam acuto cor illi doloris gladio clauoque lanca a-

Rom. 9. *magna est, & continuus dolor cordi meo.* Cur hoc Apostole gloriose? Num forte, quia tuam machinantur mortem? Numquid quia te semel & bis virgis cadere studuerunt? Num quia catenas vides tibi praxaratas? Absit omnino. Sed quia video peccata quae proximi mei, fratresque committunt in Diuinae Maiestatis opprobrium, cordis eorum contemtor infidelitatem, quam

Rom. 9. 4. *que trahent Christum in irrosé: Pro fratribus L. 8. c. 17. meis, qui sunt cognati mei secundum carnem qui sunt Isra. lita.* His super addi potest quod refert Draconis Plinius differens de pardis, seu pantheris, crudelissimis animalibus, idque ex ore nominatissimi fidelis as.

philosophi Democriti, qui narrat, quod Toanor eius Arcadiae draconem magno aluenit abestiu verumtamen eius reformatus naturam, cui iam vastus excreuisset, illum in desertum deduxit, ibique libertati restituit. Contigit vt paucis elapsis diebus eodem loco a latronibus Toantes intraderetur: exclamauit: intellexit draco clamorem, ac bile totus inflammatus accurrit, seque defensorem illis opposuit eius, qui eum aluerat: ita vt praedones ad maximas compulerit angustias, fugam capessere, saluumque Toanem delerere coegerit. Si hoc draco praeter in obsequium eius qui illum educauit, iam licet ab eius dimissus sollicitudine, quid tibi genes agendum, Deum tuum propugnando, cuiusque honori per omnia consulendo, cum ipse sit, qui te sustinet, alit, & sua numquam expellit memoria sua dimittit sollicitudine. Ex hac doctrina declarari potest illa ratio, quam assignat D. Thomas: cur omnia peccata, quae committit alius, sunt contra te quia tibi inquit, sunt peccata scandalosa. Quia ratione, quae lo, me scandalizant? quia te commouent, ac perturbant, non solum in eo quod te prouocent, vt agas tu quod ab altero factum esse consideras, sed principaliter, quia te pariter contra illum excitant acerbius, quam si te offendisset.

§ 9. Corripe. Nulla facienda est correptio, ubi nulla speratur emendatio, proinde hereticos continuo denuntia.

Iam huius praeccepti obligationem, & quae ratione sit executioni mandandum declaramus. Praecceptum hoc affirmatiuum est, proinde iuxta regulam Theologorum non protemper obligat, sed concurrentibus debitis circumstantiis, sicut statutum audiendi missam festis diebus, dandi eleemosynam, ieiunandi diebus ad Ecclesia praescripsit, demque praeccepta omnia affirmatiua. Si igitur haec prima circumstantia, quod fraterna correptio tantum eo casu obliget, quo speratur vitae correctio, & utilitas proximi. Haec est D. Thomae conclusio sumpta ex D. Augustino, cuius haec est ratio, quia neque Deus, neque lex eius obligat ad actus otiosos, & inane, atque infructuosos. Atque in hoc differt correptio iudicialis, a fraterna, quod haec actus sit charitatis, ac proinde tantum obliget, quando potest esse ad salutem: illa vero actus est iustitiae, & vt talis ex officio seruare debeat aequalitatem: rei non attendit utilitatem sed tantum vt illi detur quod